

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศาลรัฐธรรมนูญ
๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ ศาลรัฐธรรมนูญ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

www.dhammadhome.com

พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และ คณะวิทยากร ของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจาก สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อไปสนทนาธรรม ที่ศาลรัฐธรรมนูญ ถนนแจ้งวัฒนะ ใน หัวข้อ "ธรรมะในชีวิตประจำวัน" ตามโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างองค์กรและ

บุคลากรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม ระหว่างเวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. โดยมีท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ท่านจรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ท่านชัย ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ท่านอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้การต้อนรับ และร่วมรับฟังการสนทนาธรรมในครั้งนี้ด้วยครับ

ครั้งนี้ เป็นการสนทนาธรรมที่หน่วยงานของศาลยุติธรรม เป็นครั้งที่สองที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสร่วมรับฟัง โดยครั้งแรกเป็นการสนทนาธรรมที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

หลังจากที่ท่านพิทักษ์ได้กล่าวแนะนำประวัติของท่านอาจารย์ ต่อท่านผู้เข้าร่วมรับฟังแล้วก็ได้เรียนเชิญท่านอาจารย์ และคณะวิทยากร เพื่อเริ่มการสนทนาธรรม ซึ่งข้าพเจ้าขอความบางตอนมาฝากทุกท่านเพื่อพิจารณา ดังนี้ครับ

...วันนี้ก็เป็นวันหนึ่งที่จะได้ พุดความจริง ความจริง เป็นสิ่งที่รู้ยาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรทั้งสิ้น โดยเฉพาะ ความจริง ที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ หลังจากທີ່ทรงบำเพ็ญพระบารมี สี่ อสงไขยแสนกัปป์ และ ทรงแสดงพระธรรมซึ่งเป็น ความจริง ทั้งหมด ทุกคำ โดยละเอียดยิ่ง ถึง ๔๕ พรรษา เป็น คำจริง ที่ทุกคน มีโอกาสที่จะได้ "ฟัง" และเข้าใจได้

เพราะว่า "คำจริง" ไม่ได้หมายความว่า เราต้องไป
แสวงหาที่อื่น แต่...ขณะนี้...เดี๋ยวนี้...ก็มีสิ่งที่มีจริง
แต่ใคร? จะมีคำจริง ที่จะทำได้เข้าใจ ลึกซึ้ง
ละเอียด อย่างยิ่ง ของสิ่งที่มี

แต่ว่า พระธรรม "เณร" อย่างที่เข้าใจ ไม่ได้เลย
เพราะว่า ผู้ที่ตรัส เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธ
เจ้า แล้ว "เรา" เป็นใคร?

วันนี้ มีสิ่งที่ปรากฏ โดยที่ไม่มีใครรู้เลย ว่าแท้ที่จริงแล้ว ปรากฏ กับอะไร? ปรากฏ กับ ความไม่รู้ (ใน) สิ่งที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ เพราะฉะนั้น ก็เป็นสิ่งที่ละเอียด ลึกซึ้งอย่างยิ่ง ที่จะต้อง ไม่เป็นผู้ที่ประมาท ในพระปัญญาคุณ ในพระบริสุทธิคุณ และ ในพระมหากรุณาคุณ...

...เพราะฉะนั้น คำว่า สัมมาสัมพุทธเจ้า "พุทธะ" เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ซึ่งหมายความว่า คนอื่นยังไม่รู้ และ ยังไม่ตื่น

ภาษาไทยรับคำมาจากภาษาบาลีมาก แต่ว่า เมื่อไม่ได้ศึกษา ก็ไม่ทราบว่ "คำนั้น" มีความหมายว่าอะไร? เช่น คำว่า "ปัญญา" เหมือนรู้ ทุกคำเหมือนรู้หมด แต่ถ้าถามว่า "เข้าใจถูกต้อง ตาม

ความเป็นจริง" เป็น "ปัญญา" หรือเปล่า? เริ่มคิด
นะคะ ภาษาไทยธรรมดา "เข้าใจถูกต้อง" เป็นผู้ที่
มีปัญญา หรือเปล่า? ความรู้ถูก ความเห็นถูก จะ
ผิดไม่ได้...

...เพราะฉะนั้น แม้แต่คำว่า "ปัญญา" "ปัญญา"
เป็น "ความรู้" "รู้" อะไร? ในพระพุทธศาสนา
ไม่ใช่หมายความว่า ให้ฟังแล้ว "จำ" แล้วก็พูด
ตาม แต่...ต้องเป็นการคิด...การไตร่ตรอง...
จนกระทั่ง สามารถที่จะ "เข้าถึง" ความหมาย
จริงๆ ของ "คำนั้น" ได้...

...แม้แต่คำว่า "ธรรมะ" เป็นภาษาบาลี แล้วก็ชาว
มอญ ที่อยู่ในแคว้นนั้น จะไม่สงสัยเลย เวลาใคร
พูดคำว่า ธรรมะ เขาก็รู้ว่าหมายถึงอะไร? แต่คน
ไทย "เข้าใจ" คำนี้ อย่างไร?

ชีวิตประจำวัน มีแต่ธรรมะ หรือเปล่า? หรือต้อง
โอกาสพิเศษ ถึงจะเป็นธรรมะ? นี่ก็คือว่า ถ้าเรา
เปลี่ยนเป็นภาษาไทยนะคะ "สิ่งที่มีจริง กำลังมี
จริง" เพราะเหตุว่า ถ้าขณะนี้ไม่มีจริง อะไร? จะ
จริง?...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง ทั้งหมด ตั้งแต่เกิดจน
ตาย เป็นสิ่งที่มีจริง ที่สามารถจะปรากฏว่ามีจริง
เมื่อตาเห็น เมื่อหูได้ยิน เมื่อจมูกได้กลิ่น เมื่อลิ้น
ลิ้มรส เมื่อกายกระทบสัมผัส จึงรู้ว่า สิ่งต่างๆ
เหล่านี้ มีจริงแน่นอน ใครจะว่าไม่มี ไม่ได้
เพราะฉะนั้น เราเกิดมา โดยการที่ เราใช้คำที่เรา
ไม่รู้จักรู้ ตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่รู้จักจริงๆ เพียงแต่พูด
ต่อเมื่อใดได้ฟังพระธรรม เมื่อนั้นก็เริ่ม เข้าใจ
ความหมาย ของคำว่า...พระสัมมาสัมพุทธเจ้า...
พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...พระธรรมที่ทรงแสดง ด้วยพระมหากรุณา
ตลอด ๔๕ พรรษา ทรงแสดงให้ผู้ฟังเกิดปัญญา
ของตัวเอง เพราะฉะนั้น ก็เป็นมรดกที่ล้ำค่าอย่าง
ยิ่งที่มีโอกาสจะได้ฟัง "คำ" ซึ่งคนอื่น กล่าวไม่ได้
เลย แต่ว่า พระธรรมที่ทรงแสดงทั้งหมด พร้อมที่
จะให้ผู้ฟัง เข้าใจว่า สิ่งที่มีจริง เป็นความจริง ที่
ทรงแสดงนั้น คือ...ในขณะนี้...เดี๋ยวนี้เอง...
เพราะ ฉะนั้น ถ้าจะพูดถึง ขณะนี้เนี่ย ใครจะพูด
ได้?...

...ผู้คนในแคว้นมคธ ในขณะที่ฟังพระธรรมรู้ว่า
ทรงแสดง ความจริง ของสิ่งที่มีจริงๆ ในขณะที่ ถ้า
เราจะบอกว่าเราจะฟังเรื่อง "เห็น" เราจะฟังเรื่อง
"ได้ยิน" เราจะฟังเรื่อง "คิดนึก" เราจะฟังเรื่อง
ความสุข ความทุกข์เป็นธรรมะ หรือเปล่า?
เพราะว่า คนส่วนใหญ่ ใช้คำว่า "ธรรมะ" แต่ว่า ไม่
รู้จักธรรมะ ไม่รู้ว่า ขณะนี้ เป็นธรรมะ ถ้าไม่มีการ
เห็น การได้ยิน ไม่มีการเกิดเลย ไม่มีการคิดนึก
เลยอะไร จะมี? ก็ไม่มีอะไรทั้งสิ้น...

www.dhammadhome.com

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ทุกอย่าง
ที่มีจริง ทุกขณะ ไม่ว่าจะหลับ หรือ ตื่น หรือ เกิด
หรือ ตาย เป็นสิ่งที่ต้อง คิด ไตร่ตรอง จนกระทั่ง
เป็นปัญญาของตนเอง เพราะว่า พระพุทธศาสนา
ไม่ใช่เหมือนกับ คำ ที่มี คำสอน ให้เราเชื่อ แต่ว่า
เป็น "คำ" ที่ ได้ยิน ได้ฟัง แล้ว เริ่มพิสูจน์ ด้วย
ตัวเอง จริงหรือเปล่า? ถูกต้องหรือเปล่า? นั้น เริ่ม
เป็นปัญญาของตัวเอง...

...เกิดมาเป็นคนนี้ เป็นแล้วคนนี้ไม่เป็นคนอื่น แต่ว่า ก่อนจะเกิดเป็น "คนนี้" มี "คนนี้" หรือเปล่า? เกิดมาเป็น "เรา" แต่ว่า ก่อนเกิดเนี่ย "มีเรา" อย่างนี้ไหม? เพราะฉะนั้น เมื่อเกิดมาจากที่ไม่มีมาก่อนเลย แล้วเกิดมี แล้ววันหนึ่ง ที่แน่นอนที่สุด ทุกคนก็ต้องจากโลกนี้ไป เหมือนเดิมมั้ยคะ? เหมือนตอนที่ยังไม่ได้เกิด คือ ไม่มีอะไรเหลือเลยทั้งสิ้น

...เพราะฉะนั้น ตั้งแต่เกิดจนตาย ทำอะไรบ้าง?
เพราะอะไร? แต่ละคน จึงหลากหลาย แม้แต่
รูปร่างหน้าตา กิริยา อาการ ความคิดนึก สติ
ปัญญาทั้งหมด พระผู้มีพระภาคทรงแสดงว่า เป็น
ธรรมะ โดยละเอียดยิ่ง ไม่รู้ตัวเลย ว่าเป็นธรรมะ
คิดว่า ต้องไปหาธรรมะ ที่อื่น แต่ ไม่ว่าที่ไหนๆ ก็
ไม่พ้นจาก "เห็น" จาก "ได้ยิน" จาก "ได้กลิ่น" จาก
"ลิ้มรส" จาก "กระทบสัมผัส" จาก "คิดนึก"...

ผู้ใดถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และ พระสงฆ์ เป็นสรณะ
ผู้นั้นย่อมเห็นอริยสัจ ๔ ด้วยปัญญาอันชอบ
คือ เห็นทุกข์ ทุกขสมุทัย ทุกขนิโรธ
และ อริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ ซึ่งให้ถึงความสงบทุกข์
นั่นแลเป็นสรณะอันเกษม นั่นเป็นสรณะสูงสุด
ผู้อาศัยสรณะนี้ ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ดังนี้.

พระสุตตันตปิฎก เอกนิบาต-ทุกนิบาต เล่ม ๑ ภาค ๒ - หน้าที่ ๓๓๑

กราบอนุโมทนาท่านตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ข้าราชการ และ พนักงานศาลรัฐธรรมนูญทุกท่าน ครับ

กราบทำบุญบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

